Ontvangen van Peter van Vliet, Nootdorp.

De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

VERLIES- EN WINSTREKENING

EN

BALANS

VERSLAG OVER 1952

Een en vijftigste Boekjaar (1 Januari - 31 December)

DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Verlies- en Winstrekening en Balans

over 1952 (1 Januari - 31 December),

aangeboden aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, ingevolge art. 14 der statuten.

ROTTERDAM, April 1953

Aan Aandeelhouders in

DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

L.S.

Ingevolge het bepaalde bij het tweede lid van artikel 14 der statuten hebben wij de door de directie aangeboden balans per 31 December 1952 en de verlies- en winstrekening over 1952 onderzocht, nadat deze door de accountants Dijker, de Leede & Co. waren nagezien en accoord bevonden.

Wij adviseren U tot vaststelling dier balans en verlies- en winstrekening over te gaan en stellen U in overeenstemming daarmedé voor, ingevolge artikel 19 der statuten, aan aandeelhouders 20 % dividend en aan houders van oprichtersbewijzen *f* 1600,— per bewijs uit te keren en *f* 165.000,— aan de buitengewone reserve toe te voegen.

Het College van Commissarissen van

DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

Mr. K. P. VAN DER MANDELE, *Voorzitter*
Phs. VAN OMMEREN, *Secretaris*
Jhr. I. H. A. BACKER
J. G. A. FONTEIN
W. GOUDRIAAN
H. LUCARDIE

De Rotterdamsche

GEVESTIGD TE

Debet — VERLIES- EN WINST

Aan Voordelig Saldo			*f* 15.615.661	55
Te bestemmen als volgt:				
Afschrijving op Deelnemingen in andere ondernemingen en vorderingen op ondernemingen, waarin is deelgenomen	*f*	54.472,56		
„ „ Terreinen	„	683.087,31		
„ „ Gebouwen en vaste gereedschappen .	„	11.322.294,25		
„ „ Prins Hendrik Dokken	„	69.000,18		
„ „ Prins Bernhard Dok	„	43.285,51		
„ „ Losse gereedschappen	„	595.121,88		
„ „ Vaar- en voertuigen	„	214.459,67		
„ „ Kantoorameublement	„	32.441,19		
„ „ Patenten	„	106.499,—		
	f	13.120.661,55		
Winst	„	2.495.000,—		
	f	15.615.661,55		
			f 15.615.661	55

ROTTERDAM,

Bovenstaande rekening nagezien

De Commissarissen,

Mr. K. P. VAN DER MANDELE, *Voorzitter*
Phs. VAN OMMEREN, *Secretaris*
Jhr. I. H. A. BACKER
J. G. A. FONTEIN
W. GOUDRIAAN
H. LUCARDIE

Droogdok Maatschappij N.V.

ROTTERDAM

REKENING 1952

Credit

Per orders, enz., na reservering voor belastingen, enz.	*f* 15.615.661	55
	f 15.615.661	55

April 1953

en accoord bevonden,

DIJKER, DE LEEDE & Co.
Accountants

De Directie,
ir. A. KNAPE
ir. K. VAN DER POLS

De Rotterdamsche

GEVESTIGD TE

Activa — BALANS per 31

Ongeplaatste Aandelen				ƒ 3.125.000	—
Kas en Kassiers				„ 11.132.784	76
Effecten: a. opgenomen in de prijscourant van de Effectenbeurs te Amsterdam			ƒ 5.101.991,02		
b. niet opgenomen in idem			„ 79.175,16	„ 5.181.166	18
Deelnemingen in andere ondernemingen en vorderingen op ondernemingen, waarin is deelgenomen			ƒ 10.230.601,40		
Afschrijving tot en met 1951	ƒ	3.409.185,93			
Vermindering door overboeking 1952	„	123.812,74			
	ƒ	3.285.373,19			
Afschrijving 1952	„	54.472,56	„ 3.339.845,75	„ 6.890.755	65
Intrest				„ 87.747	10
Debiteuren				„ 15.188.336	48
Terreinen			ƒ 5.798.188,53		
Afschrijving tot en met 1951	ƒ	5.115.100,22			
Afschrijving 1952	„	683.087,31			
			„ 5.798.187,53	„ 1	—
Gebouwen en vaste gereedschappen			ƒ 59.122.503,40		
Afschrijving tot en met 1951	ƒ	48.094.658,86			
Vermindering door overboeking 1952	„	294.450,71			
	ƒ	47.800.208,15			
Afschrijving 1952	„	11.322.294,25			
			„ 59.122.502,40	„ 1	—
Prins Hendrik Dokken			ƒ 4.825.909,19		
Afschrijving tot en met 1951	ƒ	4.756.908,01			
Afschrijving 1952	„	69.000,18			
			„ 4.825.908,19	„ 1	—
Prins Bernhard Dok			ƒ 3.738.088,—		
Afschrijving tot en met 1951	ƒ	3.694.801,49			
Afschrijving 1952	„	43.285,51			
			„ 3.738.087,—	„ 1	—
Losse gereedschappen			ƒ 595.122,88		
Afschrijving 1952			„ 595.121,88	„ 1	—
Vaar- en voertuigen			ƒ 2.340.409,10		
Afschrijving tot en met 1951	ƒ	2.143.838,21			
Vermindering door overboeking 1952	„	17.889,78			
	ƒ	2.125.948,43			
Afschrijving 1952	„	214.459,67			
			„ 2.340.408,10	„ 1	—
Kantoorameublement			ƒ 32.442,19		
Afschrijving 1952			„ 32.441,19	„ 1	—
Magazijnvoorraad				„ 7.998.535	87
Werken onderhanden				„ 76.199.025	89
Erfpacht				„ 20.778	77
Molestschade, nog te vorderen vergoeding na aftrek voor nog te maken kosten				„ 43.648	20
Patenten			ƒ 106.500,—		
Afschrijving 1952			„ 106.499,—	„ 1	—
				ƒ 125.867.786	90

De Commissarissen,

Mr. K. P. VAN DER MANDELE, *Voorzitter*
Phs. VAN OMMEREN, *Secretaris*
Jhr. I. H. A. BACKER
J. G. A. FONTEIN
W. GOUDRIAAN
H. LUCARDIE

ROTTERDAM,

Bovenstaande balans nagezien

Droogdok Maatschappij N.V.

ROTTERDAM

December 1952 — Passiva

Kapitaal	ƒ 10.000.000	—
Statutaire Reserve	„ 100.000	—
Buitengewone Reserve	„ 2.150.000	—
Crediteuren, incl. belastingen	„ 25.379.521	37
Voorschotten op werken onderhanden	„ 82.463.769	83
Dividend Aandeelhouders (vorige jaren)	„ 54.187	88
Dividend Oprichters (vorige jaren)	„ 44.146	82
Dividend Aandeelhouders 1952	„ 1.375.000	—
Dividend Oprichters 1952	„ 400.000	—
Fonds ter behartiging belangen nagelaten betrekkingen van werknemers	„ 1.351.617	—
Fonds ouderdomspensioenen	„ 2.549.544	—
	ƒ 125.867.786	90

April 1953

en accoord bevonden,

DIJKER, DE LEEDE & Co.
Accountants

De Directie,

ir. A. KNAPE
ir. K. VAN DER POLS

DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Toelichting

op de Balans per 31 December 1952,

ingevolge art. 42 van het Wetboek van Koophandel.

De Activa zijn gewaardeerd als volgt:

Effecten, opgenomen in de prijscourant van de Effectenbeurs te Amsterdam tegen de koersnotering per 30-12-1952; de overige effecten tegen de geschatte verkoopwaarde of lager.

Deelnemingen in andere ondernemingen en vorderingen op ondernemingen, waarin is deelgenomen, vaste goederen en verdere hulpmiddelen van het bedrijf, resp. op aanschafwaarde en op het bedrag der oorspronkelijke vorderingen, na afschrijvingen.

Vorderingen op derden, op het bedrag der oorspronkelijke vorderingen, na voldoende reserveringen.

Magazijngoederen zonder directe bestemming, op marktwaarde, na voldoende reserveringen.

Werken onderhanden voor rekening van derden, op kostprijzen, na voldoende reserveringen.

ROTTERDAM, April 1953

De Commissarissen,

Mr. K. P. VAN DER MANDELE, *Voorzitter*
Phs. VAN OMMEREN, *Secretaris*
Jhr. I. H. A. BACKER
J. G. A. FONTEIN
W. GOUDRIAAN
H. LUCARDIE

De Directie,

ir. A. KNAPE
ir. K. VAN DER POLS

DIJKER, DE LEEDE & Co.
Accountants

Verslag over 1952

Een en vijftigste Boekjaar (1 Januari - 31 December),

aangeboden aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders,
ingevolge art. 15 der statuten.

ROTTERDAM, April 1953

Aan Aandeelhouders in
DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

L.S.

Op 7 September 1952 trof onze Maatschappij een groot verlies door het overlijden van den heer J. H. van den Berg, chef van onze afdeling Reparatie en tevens directeur van onze dochteronderneming, de Scheepsbouw Maatschappij „Nieuwe Waterweg".

De heer Van den Berg heeft 47 jaar lang zijn stoere en toegewijde werkkracht gegeven aan de opbouw van ons bedrijf. Dankbaar herdenken wij het grote aandeel, dat deze trouwe medewerker hierin heeft gehad.

Alhoewel niet tot dit verslagjaar behorend, menen wij hier toch reeds melding te moeten maken van de gevolgen, die de overstromingen en storm van 1 Februari j.l. voor onze werven gehad hebben.

Ofschoon een groot deel van onze terreinen overstroomd werd, is de schade in hoofdzaak beperkt gebleven tot het onklaar raken van enige electromotoren en lasmachines, een kleine beschadiging aan dok VII en beschadigingen van geringe omvang aan ducdalven. Het bedrijf ondervond hiervan geen noemenswaardige stagnatie.

Alle afdelingen van ons bedrijf waren gedurende het gehele jaar ruim van werk voorzien. De geleidelijke verbetering in de staalvoorziening heeft er toe bijgedragen, dat de bouw der onderhanden zijnde schepen regelmatiger gaat verlopen.

Onze afdelingen voor scheeps- en machinereparatie hebben gedurende het afgelopen jaar een niet onbelangrijke vergroting van omzet bereikt. Verreweg het grootste gedeelte van het reparatiewerk was voor buitenlandse rekening.

Onze dochteronderneming, de Scheepsbouw Maatschappij „Nieuwe Waterweg", heeft aan deze vermeerdering van de omzet voor een goed deel bijgedragen.

In verband met het vele werk, dat wij nog voor de komende jaren te voltooien hebben, zouden onze bedrijven nog een flink aantal goede werkkrachten in bepaalde vakken kunnen plaatsen. Echter voltrekt zich het opvoeren van onze personeelsterkte slechts in zeer langzaam tempo, hetgeen o.m. te wijten is aan het tekort aan woonruimte.

Gebrek aan deze vaklieden is er mede de oorzaak van, dat wij nog steeds niet zelfs maar een gedeelte van de bouwhellingen van de Scheepsbouw Maatschappij „Nieuwe Waterweg" (7 in aantal) in bedrijf hebben genomen, alhoewel het in de afgelopen jaren mogelijk geweest zou zijn ook voor deze hellingen voldoende scheepsbouworders te boeken.

De na-oorlogse jaren hebben in snel tempo belangrijke ontwikkelingen op het gebied van metaalbewerking te zien gegeven. Deze ontwikkeling richt zich enerzijds op een groter productievermogen der gereedschappen en gereedschapsmachines, in zeer vele gevallen ook op verhoging van de te bereiken graad van nauwkeurigheid van het afgewerkte product.

De grootste moeilijkheid om het bedrijf deze ontwikkelingsgang te doen volgen is gelegen in het feit, dat de aanschaffingsprijzen van de daarvoor nodige gereedschapsmachines thans zeer hoog zijn.

Toch hebben wij gemeend om — voor zover onze middelen dit toelaten — naast andere noodzakelijke voorzieningen ook tot de nodige aanvullingen van ons machinepark te moeten overgaan, aangezien het slechts aan bedrijven, die in alle delen goed zijn uitgerust, zal gelukken met enige regelmaat, zoals voor hun capaciteit vereist, op de internationale markt buitenlandse reparatie-opdrachten te veroveren, ook in perioden van teruggang van conjunctuur en verscherpte concurrentie.

In ons vorig jaarverslag maakten wij reeds melding van het feit, dat de na-oorlogse snelle toename der scheepsafmetingen in de naaste toekomst grote eisen aan onze dok- en werfinrichting zal stellen.

In verband hiermede kunnen wij berichten, dat de lopende onderhandelingen met het Gemeentebestuur van Rotterdam over de aankoop van ongeveer 3,9 H.A. grond, gelegen aan de Oostzijde van ons terrein, een bevredigend resultaat hebben opgeleverd, zodat de acte van overdracht nog in December van het verslagjaar kon worden gepasseerd.

Ongeveer tezelfder tijd werden met de Gemeente Rotterdam besprekingen geopend over het verkrijgen in erfpacht van het verder Oostelijk gelegen, aansluitende terrein en water.

Met de verdere vergroting van onze dokcapaciteit is op enigszins bescheiden schaal doorgegaan door verbouwing van dok VII van de Scheepsbouw Maatschappij „Nieuwe Waterweg". Zowel de lengte als de breedte daarvan is vergroot, zodat het hefvermogen met ongeveer 75 % is toegenomen. Wij hopen dit dok nog in het voorjaar van 1953 weer in bedrijf te kunnen nemen.

Ook het inrichten van grotere ligplaatsen wordt voortgezet. Aan de Scheepsbouw Maatschappij „Nieuwe Waterweg" is — nadat de verplaatsing der dokken verder in de Wilhelminahaven haar beslag had gekregen — aan de Oostzijde van het terrein een ruime kadelengte vrijgekomen, waarlangs een hoge kraanbaan met kraan wordt gebouwd, die bij de verschijning van dit verslag in gebruik zal zijn genomen.

Voor de Heysehaven is voor een daar te bouwen ligplaats voor zeer grote schepen een 40 tons giekkraan aangekocht, welke inmiddels is aangekomen en thans tijdelijk voor de montage van de nieuwe lasloods in gebruik is gesteld.

Met het gereedkomen van deze lasloods, welke voorzien zal zijn van de nodige zware loopkranen en enige nieuwe moderne werktuigen, zullen ook onze scheepsbouwwerkplaatsen weer geheel gemoderniseerd zijn. Zij zullen er dan volledig op zijn ingericht om de gelaste secties van schepen van elk type en afmeting op zo efficient mogelijke wijze te vervaardigen.

Verder heeft de stijging in de productie van onze grofsmederij en de toenemende vraag zowel van ons eigen bedrijf als van derden naar grote smeedstukken van normaal en gelegeerd staal ons aanleiding gegeven om door uitbreiding van onze grote smeedhal het hoofd te bieden aan het toenemend gebrek aan ruimte en onze faciliteiten op het gebied van verhitting en warmtebehandeling te vergroten.

Met de uitbreiding van de bestaande gebouwen is een aanvang gemaakt en enkele smeed- en gloeiovens zijn in opdracht gegeven.

Verder werden voltooid:

een gereedschapmakerij en harderij met ondergelegen ruimte, waarin ondergebracht een kleed- en waslokaal met toiletinrichting voor de machinefabriek;

een schaft- en leslokaal met kleed- en wasgelegenheid voor de leerlingafdeling der machinefabriek;

een uitbreiding van de scheepsbouwloods;

een afbouwloods met magazijn en opslagruimte ten behoeve van de in de Heysehaven af te werken schepen en een daarin onder te brengen werkplaats voor scheepmakers;

een transformatorstation voor het leveren van kracht- en lichtstroom bij dok 8.

Verder bleven onderhanden:

een poortgebouw met kantoorruimte en lokaliteiten voor de medische dienst;

een uitbreiding van het dokkantoor.

In ons Tuindorp Heyplaat kwam gereed een dubbele beambtenwoning aan de Heysedijk.

Onderhanden bleven de tweede na-oorlogse serie van 60 woningen aan de Heysekade en een tehuis voor gepensionneerden, de D. C. Endert Jr.-Stichting.

Door bijzondere omstandigheden, voornamelijk samenhangend met de moeilijkheden bij staalleveringen in voorafgaande jaren, is in de verslagperiode geen enkel groot schip tot aflevering gekomen.

Afgeleverd werden:

een proefnemingsvaartuig D. C. ENDERT Jr. van ca. 23 m. lengte voor het Nederlandsch Scheepsbouwkundig Proefstation;

een drijvende dokdeur voor een droogdok te Karachi;

twee Schotse ketels met 2990 vierk. voet V.O.;

het tweede gedeelte van de verbouwing van het m.s. SIBAJAK van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd N.V.;

een grote hoeveelheid producten voor derden vervaardigd in onze grofsmederij, gieterij en machinefabriek, o.a. onderdelen van dieselmotoren en turbines, als krukassen, drijfstangen, turbinerotoren, schroef- en tussenassen, roerkoningen, etc.

Aan het einde van het jaar waren onderhanden:

de kruiser DE ZEVEN PROVINCIËN voor de Koninklijke Marine;

twee onderzeebootjagers voor de Koninklijke Marine;

twee onderzeeboten voor de Koninklijke Marine;

een motorvracht- en passagiersschip KARIMUN, ca. 12.500 tons d.w., met een installatie voor een 9500 A.P.K. dieselmotor, voor de N.V. Stoomvaart Maatschappij „Nederland";

een motorvrachtschip VAN LINSCHOTEN, ca. 5200 tons d.w., met een installatie voor een 3000 A.P.K. dieselmotor, voor de N.V. Koninklijke Paketvaart Maatschappij;

vijf turbinetankschepen KATELYSIA, KABYLIA, KALYDON, KALIDOS, KARA, elk ca. 18.000 tons d.w., met stoomturbines en waterpijpketels, voor de Koninklijke Shell groep;

een dubbelschroeftankschip, ca. 10.000 tons d.w., met twee dubbel compound zuigerstoommachines, elk 2000 I.P.K. en waterpijpketels, voor de Compañia de Petroleo Lago;

een turbinetankschip, ca. 18.000 tons d.w., met stoomturbine en waterpijpketels, voor de Caltex Oceanic Limited;

een turbinetankschip MOORDRECHT, ca. 20.000 tons d.w., met stoomturbine en waterpijpketels, voor Phs. van Ommeren N.V.;

twee dubbel compound zuigermachines, elk 2000 I.P.K., met waterpijpketels en installatie;

twee stoomturbines, elk 7500 A.P.K.;

het vervaardigen van de stoomturbines voor twee onderzeebootjagers met gebruikmaking van bestaande onderdelen van tijdens de oorlog gemaakte turbines;

zes waterpijpketels voor onderzeebootjagers,

zodat in totaal onderhanden waren:

12 turbines en 4 stoommachines met een totaal vermogen van ongeveer 165.000 A.P.K.

Gerepareerd werden in 1952:

605 schepen, waarvan gedokt in eigen dokken 353 schepen met 423 dokkingen, gedurende 2313 dokdagen, met 2.597.413 bruto registerton.

Ofschoon niet tot dit verslagjaar behorende, willen wij nog gaarne melding maken van een ons door de N.V. De Bataafsche Petroleum Maatschappij verstrekte, technisch interessante opdracht voor de vervaardiging van twee drukvaten voor asphaltextractie te Pernis. Deze geheel electrisch gelaste vaten hebben een lengte van 23 m. bij een diameter van 4 m. en een wanddikte van 75 mm. en hebben in gerede toestand een gewicht van pl.m. 230 ton elk.

De post „Deelnemingen in andere ondernemingen en vorderingen op ondernemingen, waarin is deelgenomen" is dit jaar volgens de balans toegenomen met *f* 3.044.216,69 door vermeerdering der voorgeschoten gelden aan de Bouwmaatschappij „Heyplaat" en aan de Scheepsbouw Maatschappij „Nieuwe Waterweg" met *f* 3.098.689,25 en vermindering door voorgestelde afschrijving uit de winst à *f* 54.472,56.

Voor de verschillende belastingen zijn de nodige reserves gemaakt.

De buitengewone reserve, welke per 31 December 1951 bedroeg *f* 1.985.000,—, is ingevolge de hierna te noemen voorstellen vermeerderd met *f* 165.000,— over 1952, zodat de buitengewone reserve thans met een bedrag van *f* 2.150.000,— in de balans voorkomt.

Aan het fonds ter behartiging van de belangen der nagelaten betrekkingen van werknemers is ten laste van de exploitatierekening over 1952 toegevoegd *f* 175.718,39, zodat dit per 31 December 1952 tegoed staat voor *f* 1.351.617,—.

Aan het fonds voor ouderdomspensioenen is ten laste van de exploitatierekening over 1952 toegevoegd *f* 820.371,56, zodat dit per 31 December 1952 tegoed staat voor *f* 2.549.544,—.

De in de twee vorige alinea's genoemde eindbedragen der fondsen vertegenwoordigen de contante waarden onzer verplichtingen in verband met de per 31 December 1952 lopende weduwen- en ouderdomspensioenen.

Het aantal pensioentrekkenden, inclusief de weduwen, bedroeg op het einde van het jaar 396.

Sinds de oprichting heeft de Maatschappij 968 werknemers gehad met een diensttijd van minstens 25 jaren. Hiervan zijn er thans nog 655 werkzaam en 164 gepensionneerd.

De Vereeniging tot behartiging van de belangen van het personeel van de N.V. De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij beschikte per 31 December 1952 over een kapitaal van *f* 1.347.358,58.

Sinds de inwerkingtreding van het Bedrijfspensioenfonds voor de Metaalnijverheid is daarin tot 31 December 1952 eenzelfde bedrag als door de werknemers gestort, n.l. *f* 1.076.345,—.

Ter kennisneming worden als bijlagen opgenomen de vastgestelde balans en verlies- en winstrekening der Scheepsbouw Maatschappij „Nieuwe Waterweg" over het jaar 1952.

Gezien de bereikte resultaten over 1952 menen wij U te kunnen voorstellen tot een dividenduitkering als hierna gemeld over te gaan.

Nadat het voordelig saldo der verlies- en winstrekening over 1952 à *f* 15.615.661,55 is verminderd met het voor afschrijvingen bestemde bedrag à *f* 13.120.661,55, blijft als winst over *f* 2.495.000,—.

Wij stellen U voor daarvan aan aandeelhouders 20 % dividend en aan houders van oprichtersbewijzen *f* 1600,— per bewijs uit te keren en *f* 165.000,— aan de buitengewone reserve toe te voegen.

De Directie,

ir. A. KNAPE — ir. K. VAN DER POLS

SCHEEPSBOUW MAATSCHAPPIJ „NIEUWE WATERWEG"

N.V. GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Verlies- en Winstrekening

en

Balans

Scheepsbouw Maatschappij

N.V. GEVESTIGD TE

BALANS per 31

Activa

Vastgelegde bezittingen	*f* 9.268.721,96		
Afschrijvingen tot en met 1952	„ 3.593.091,87	*f* 5.675.630	09
Effecten, opgenomen in de prijscourant van de Effectenbeurs te A'dam		„ 543.801	88
Molestschade, nog te vorderen vergoeding na aftrek voor nog te maken kosten		„ 130.871	22
Te vorderen, intrest		„ 6.654	80
Nadelig saldo		„ 946.800	72
		f 7.303.758	71

VERLIES- EN WINST

Debet

Intrest		*f* 45.160	77
Afschrijving op vastgelegde bezittingen		„ 281.495	88
Voordelig saldo:			
Exploitatie winst	*f* 492.580,45		
Afschrijvingen 1952	„ 281.495,88	„ 211.084	57
		f 537.741	22

„Nieuwe Waterweg"

ROTTERDAM

DECEMBER 1952

Passiva

Kapitaal	*f* 2.400.000	—
De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V.	„ 4.903.758	71
	f 7.303.758	71

REKENING 1952

Credit

Huren, etc.	*f* 537.741	22
	f 537.741	22